

Etelä-Savon kuntien edunvalvonnan kärjet vuosille 2025–2026

Kunnallisasiain työryhmä 29.4.2025

Anne Kokkonen

Etelä-Savon kuntien edunvalvontatavoitteita yhdistävät teemat vuosille 2025–2026:

- **Maakunnan saavutettavuuden parantaminen:** Lähes kaikki kunnat korostavat hyvien liikenneyhteyksien- ja infran (tie, rautatie, lentokentät) ja toimivien digitaalisten (laajakaista + mobiili) yhteyksien merkitystä elinvoimalle, asukkaiden hyvinvoinnille ja yritystoiminnalle.
- **Osaaminen ja koulutus:** Ammatillisen toisen asteen ja lukiokoulutuksen sekä korkea-asteen koulutuksen säilyttäminen ja kehittäminen alueella on tärkeää osaavan työvoiman varmistamiseksi. Aikuisten jatkuvan oppimisen mahdollistaminen aikuiskoulutustuen lakkauttamisen jälkeen turvattava.
- **Elinkeinoelämä ja TKI:** Yrittäjien ja yrittäjyyden tukeminen ja tutkimus- ja kehitystoiminnan edistäminen ovat tärkeitä useimmille kunnille. Kehittämisalustojen vahvistaminen (MemoryCampus, EcoSairila, Bem, Noheva...), + Matkailu, Uusiutu energia, biotalous...
- **Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen:** Yhteinen huolenaihe sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden turvaaminen, erityisesti harvaan asutuilla alueilla
- **Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen:** Kuntien taloudellisen aseman turvaaminen valtionosuusjärjestelmän kautta on tärkeää kaikille, erityisesti pienille ja ikääntyville kunnille. Saaristokuntien aseman säilyttäminen, TE-palveluiden riittävä rahoitus
- **Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet:** mm. Itä-Suomi-ohjelman rahoitus, monipaikkaisuuden edistäminen,

	Fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus	Osaaminen ja koulutus	Elinkeinoelämä ja TKI	Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen	Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen	Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet
Enonkoski	Alemman tieverkon kunnan parantaminen, erityisesti puutavarakuljetusten sujuvuuden, liikenneturvallisuuden ja huoltovarmuuden varmistamiseksi. Hanhivirran siltahankkeen edistäminen liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi. Haja-asutusalueiden digitaalisen saavutettavuuden turvaaminen.	Riittävän rahoituksen varmistaminen ammatilliselle koulutukselle ja korkeakoulutukselle. Opettajien täsmäkoulutusta Savonlinnassa yhteistyöyliopiston kanssa tulee edistää. Aikuiskoulutuksen mahdollistaminen aikuiskoulutustuen lakkauttamisen jälkeen tulee turvata vaihtoehtoisilla ratkaisuilla.	Pienten kuntien yrittäjien aseman vahvistaminen ja elinvoiman edistäminen. Huomioitava erityisesti mm. alueen luontaiset mahdollisuudet matkailun kehittämiselle.	Hyvinvointialueen rahoituksen turvaaminen, jotta lähipalvelut säilyvät. Sosiaalipalveluissa tulee satsata ennaltaehkäiseviin lapsiperheiden palveluihin, jotta vältetään kalliilta erityistason palveluilta Pelastustoimeen riittävät resurssit myös harvaan asutuilla alueilla, huomioiden kausiasukkaat	Pienten kuntien yrittäjien aseman vahvistaminen ja elinvoiman edistäminen. Valtionosuusuudistuksessa pienten kuntien aseman turvaaminen. TE-palveluissa pienillä kunnilla ovat rajalliset resurssit työllistämiseen mm. kohtaanto-ongelmien vuoksi. TE-palveluissa rahoituksessa on huomioitava alueen erityisolosuhteet. Valtionosuusuudistuksessa tulee pienten kuntien asema turvata, väestörakenne tulee huomioida mm. ikääntyneen väestön osuus. Saaristolain uudistuksessa huomioitava saaristokunnan aseman säilyttäminen, saaristokuntien olosuhteet ja kausiasutus.	Itäisen Suomen ohjelman rahoituksen ohjaaminen konkreettisesti Etelä-Savoon. Rahoitusta ja kehittämistoimintaa tulee konkreettisesti ohjata Etelä-Savon maakuntaan. Painopisteinä uudet investoinnit, digitaalinen saavutettavuus, matkailuelinkeinotoiminnan vahvistaminen, osaavan työvoiman saatavuus, huoltovarmuuden vahvistaminen jne.

	Fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus	Osaaminen ja koulutus	Elinkeinoelämä ja TKI	Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen	Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen	Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet
Juva	Tieliikenneinfraan riittävä rahoitus: VT 5 suunnitelmallinen kehittäminen osana aluekehittämistä. Suunnittelukokonaisuuteen otettava myös VT5 Juva-Joroinen. VT 14 Juva-Parikkala yleissuunnitelman laatiminen: kehittämissuunnitelma valmistunut, jonka perusteella hanketta on perusteltua viedä eteenpäin. Heikkokuntoisten teiden kunnan parantaminen: Juva-Pieksämäki (459), Narila-Kalvitsa (4591), Nääringintie (4592), Hatsola (Vanha Juvantie, 4342), Koikkalantie (15156), Summalantie (15166), Soiniementie (15164) ja Kaskii-Sulkava (436) Yksityisteiden tukitaso on oltava riittävällä tasolla (mahd. raaka-ainevirrat jalostavalle teollisuudelle.)	Toisen asteen koulutuksen turvaaminen: Pienten lukioden merkitys on suuri kunnan elinvoimaisuuden näkökulmasta. Osaavan työvoiman turvaamiseksi koulutuksia on voitava toteuttaa räätälöidysti myös Juvalla. Kotouttamiseen on turvattava riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit. Erityisesti suomen kielen koulusta on oltava riittävästi sekä tukea työllistymiseen.		Kuntalaisten sote- ja pelastuspalveluiden turvaaminen riittävillä resursseilla: Kuntalaisten on saatava tarpeisiin nähden riittävät palvelut, jotka ovat saatavilla ja saavutettavissa.	Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen: Uudistuksen tulee olla oikeudenmukainen, ennustettava ja yksinkertainen. ns. Sote-häntien vaikutus on pyrittävä poistamaan. TE24-uudistuksessa on turvattava paikallisiin tarpeisiin reagointi työvoimapalvelualueiden sisällä. Työnantaja-asiakkaille on tarjottava helposti lähestyttäviä, paikallisia ja kasvollisia palveluja. Yhteistyö ja tiedon siirtyminen kuntien elinkeinotoimintojen kanssa on mahdollistettava.	Monipaikkaisuuden edistäminen: Monipaikkaisuuteen ja kaksoiskuntalaisuuteen liittyvien selvitysten ja tutkimusten tuloksia siirrettävä kokeilujen ja pilottien kautta käytäntöön. Uudistettavassa mahdollistettava vapaa-ajanasunnoksi luokitellun rakennuksen vakituisesti osoitteeksi. Juva on valmis toimimaan monipaikkaisuuden pilottikuntana. Itäisen Suomen -ohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen on saatava muuta kuin jo aiemmin alueelle osoitettuja varoja.

	Laajakaista- ja mobiiliyhteydet: Palveluvelvoitteen kapasiteetti nostettava riittävälle tasolle, joka mahdollistaa riittävät yhteydet ympäri Suomen. Etelä-Savossa yhteyksien toimivuudessa on suuria ongelmia.					
	Fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus	Osaaminen ja koulutus	Elinkeinoelämä ja TKI	Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen	Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen	Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet
Kangasniemi	Liikenne: ELY-keskuksen määrärahoja lisättävä toimivien joukkoliikennepalvelujen turvaamiseksi. VT13 kunnossapito on nostettava esille maakunnallisessa edunvalvonnassa Mikkeli - Jyväskylä -välin osalta. Myös VT13:n kevyenliikenteen yhteyksien kehittäminen huomioitava esim.Kangasniemen kirkonkylän liittymän kohdalla. Kunnan alempaan tieverkkoon panostaminen tärkeää vapaa-ajan asukkaiden ja matkailun ja maa- ja	Lukiokoulutuksen järjestämisen edellytykset turvattava pienissä maaseutukunnissa. Oppilaskohtaisten valtionosuuksien tulee kattaa todelliset kustannukset. Monipuolisten koulutuspalvelujen alueellinen saavutettavuus on turvattava, jotta yrityksille turvata riittävä osaavaan työvoiman saatavuus. Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen ja kansainvälisten osaajien houkuttelu on nostettava		Hyvinvointialueen palveluverkon uudistamisessa ja rahoituksessa huomioitava väestön ikääntymiseen liittyvä palvelutarpeiden kehitys, hajanainen palvelurakenne ja saaristomaisuus. Kangasniemellä on turvattava sosiaali- ja terveyspalvelujen lähipalvelut mm. Kangasniemen sosiaali- ja terveysaseman, ikääntyville kohdistettujen palvelujen sekä hammashoidon osalta.	Sote-siirtoerät poistettava valtionosuuksien määräytymisperusteista. Etätyö, monipaikkaisuus ja vapaa-ajan asukkaiden merkitys kustannustekijänä huomioitava tulevassa valtionosuusuudistuksessa. Kuntien valtionrahoituksen määräytymisen perusteissa huomioitava riittävän kattavasti kuntiin jääneiden palvelujen turvaaminen sekä lakisääteisten tehtävien hoitaminen. Lakisääteiset koulukuljetuksista aiheutuvat kustannukset huomioitava kattavasti	Monipaikka-asuminen: Monipaikka-asumisen kehittäminen ja mahdollistaminen huomioitava palvelutuotannon resurssoinnissa ja valtion rahoituksessa. Vihreä siirtymä: Vihreään siirtymään liittyvät rahoitusmahdollisuudet turvattava kattavasti (mm. vaihtoehtoisten energiatuotantomuotojen osalta). Huomioitava, että voimalaitosten kiinteistöverojen sisällyttäminen

metsätalouden kannalta. Se mahdollistaa myös huoltovarmuuden, palo- ja pelastustoiminnan + muiden julkisten palveluiden toiminnan kunnan alueella. Alemmalle tieverkolle osoitettu perusväylänpidon rahoitus nostettava tarvetta vastaavalle tasolle ja korjausvelkaa vähennettävä. Tietoliikenneyhteyksien ja valokuituverkon kattavuuden parantaminen n tärkeä ja keskeinen elinvoimatekijä. Valokuituverkkoa laajennettava tukiasemille siten, että myös langattomien yhteyksien toimivuus turvataan. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien tarve korostuu esimerkiksi asumisen, palvelutuotannon, teollisuuden, matkailun, vapaa-ajan asumisen, maatilojen, koulutuksen ja opetuksen sekä sote-palvelujen yhteydessä. Toimivat tietoliikenne- ja kuluyhteydet ovat	yhdeksi edunvalvonnan painopisteeksi			valtionosuusuudistukses sa. Kunnille on turvattava riittävä rahoitus, jos kunnille säädetään uusia tehtäviä esimerkiksi sivistystoimen palvelujen osalta. Työllisyydenhoidon siirtäminen kuntien vastuulle edellyttää riittävää kunnille osoitettua valtion rahoitusta, jotta työnhakija-asiakkaiden lähipalveluiden turvaamiseksi. Lisäksi kunnilla tulee olla riittävät vaikutusmahdollisuudet ja -välineet, joilla voidaan vaikuttaa mm. kuntien maksamaan työmarkkinatuen maksuosuuteen.	tasausjärjestelmään heijastuisi kuntien energian tuotantomuotojen edistämismahdollisu uksiin Kulttuuri: Kulttuuritapahtumien rahoitus turvattava. Taiteen edistämiskeskuksell e oltava jatkossakin riittävät avustusmäärärahat käytössään paikallisen tapahtumatuotannon toimintaedellytysten turvaamiseksi myös maaseutukunnissa
---	---	--	--	---	---

	tärkeitä mm. etätyön mahdollistamiseksi. Laajakaistahankkeille on osoitettava riittävä julkinen rahoitus myös maaseutualueiden osalta, joissa kattava valokuituverkko ei toteudu markkinaehtoisesti. Puhelinverkon kuuluvuus tulee turvata myös maaseutualueilla.					
	Fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus	Osaaminen ja koulutus	Elinkeinoelämä ja TKI	Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen	Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen	Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet
Pieksämäki	Saavutettavuus: Pieksämäki-Varkaus-Joensuu raideliikenteen kehittäminen (sähköistäminen, vuorojen lisääminen), Kouvola-Kuopio ja Jyväskylä-Pieksämäki ratojen palvelutason parantaminen, puutavaralastauksen terminaalipaikan kehittäminen, Pieksämäki-Savonlinna raideliikenteen uudelleen avaaminen, Itäradan (Helsinki-Porvoo-Kouvola) suunnittelua ja	Tutkimus-, osaamis- ja kansainvälistymistoinnin tukeminen. Pieksämäen tavoitteena on toisen asteen ja ammattikorkeakoulutuksen säilyttäminen paikkakunnalla, aloituspaikkojen lisääminen, ammattikorkeakoulujen säätelevän rahoituslain muutos korjaamalla sote-alan koulutuksen epäkohta, TKI- ja hanketoimintaan tähtäävän rahoituksen saaminen sote-alan	Uusiutuva energia: Tuulivoimapuistojen rakentamisen tukeminen, kiinteistöverotulojen säilyttäminen kunnille, teknologia-alan yritysten toimintaedellytysten turvaaminen.	Vaalijalan tuki- ja osaamiskeskus on hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä siirtynyt Etelä-Savon hyvinvointialueelle. Yksikkö tarjoaa erikoissairaanhoidon rinnastettavia erityispalveluita valtakunnallisesti. Vaalijalan palvelujen myynti on merkittävä tulonmuodostus Etelä-Savon hyvinvointialueen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa. Pieksämäen kaupungin edunvalvonnan	Peruspalvelut: Yhdenvertaisten julkisten palveluiden (hälytys-, turvallisuus-, sote-palvelut) turvaaminen harvaan asutuilla alueilla.	

	toteuttamista tulee edistää valtatie 23 perusparantaminen, alemman tieverkon kunnon parantaminen. (seututiet 447, 459 sekä yhdystiet 15276, 15287, 15248 ja tie 4504.) Muut: Viestintäyhteyksien parantaminen	kehittämishankkeisiin, koulutuksen kansainvälistymisen edistäminen ja työperäisen maahanmuuton helpottaminen työvoimapulaa kärsiville aloille.		tavoitteena on Vaalijalan toimintaedellytysten säilyttäminen ja kehittäminen valtakunnallisena erityispalvelujen tuottajana. Valtakunnallisesti erityisosaamista tuottavien palveluyksiköiden asema tulisi jatkossa turvata lainsäädännöllä. Pieksämäen kaupungin edunvalvonnan tavoitteena on turvata kaikkien valtion ja valtion osaomisteisten yksiköiden toiminta paikkakunnalla ja varmistaa, että niiden toimintaedellytykset säilyvät vahvoina		
	Fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus	Osaaminen ja koulutus	Elinkeinoelämä ja TKI	Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen	Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen	Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet
Puumala	Hätinvirran sillan rakentaminen: hanke sisältyy Väyläviraston investointiohjelmaan vuosille 2025–2032. Hätinvirran sillan päivitetty		Kesälomien siirtäminen matkailukauden pidentämiseksi.		Saaristokuntien rahoituksen laskentaperusteita ei ole tarpeen muuttaa, koska nykyinen rahoitusmalli on	Puumalalle. Itäisen Suomen ohjelman toimeenpano.

kustannusarvio on 14,8 miljoonaa euroa. Hankkeen hyöty-kustannussuhde on noussut kahteen (aiem. 1,4). Kohteen tiesuunnitelma ja kaava on päivitetty ja kumpikin ovat lainvoimaisia. Siltarahoitus ratkaistava kevään 2025 kehysriihen yhteydessä, jotta hanke voi edetä rakennesuunnitteluun ja kilpailutukseen. Perusväylänpidon riittävä rahoitus. Viljakansaarentie, Lohilahti – Virtutjoki sekä Partalansaarentie ovat välittömässä kunnostuksen tarpeessa, 434, 438 Mobiiliverkkojen ja tietoliikenneyhteyksien toimivuuden parantaminen: Valtioneuvoston, liikenne- ja viestintäministeriön, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ja sekä mobiiliverkkotoimijat Elisa Oyj:n ja Suomen Yhteisverkkojen ryhdyttävä toimenpiteisiin					vakiintunut ja toimiva. Valtionosuusuudistuksen vaikutusten minimointi: Kuntakohtaiset valtionosuuslaskelmat julkaistava välittömästi, (luvattu lausunnolle yhdessä lakiesitysten kanssa jo syksyksi 2024). Samoin saaristolaisien uudistamista koskevat valtionosuuslaskelmat tulee julkaista välittömästi. Valtionosuusjärjestelmä tulee erottaa kokonaisuudessaan aiempien vuosien sote-menoista ja yksittäisen vuoden verotulopohjasta. (sote-eristä luopuminen). Vapaa-ajan asukkaiden määrä huomioitava erityisenä valtionosuutta lisäävänä tekijänä,	
---	--	--	--	--	---	--

	mobiliiverkkojen kuuluvuuden ja toimivuuden kehittämiseksi Etelä-Savossa					
	Fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus	Osaaminen ja koulutus	Elinkeinoelämä ja TKI	Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen	Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen	Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet
Rantasalmi	VT 14 turvallisuuden parantaminen (ohituskaistat, keskikaiteet). Pieksämäki-Parikkala-junarata (Rantasalmen asema/seisake, tasoristeysten poisto). Alemman tieverkon tienpidon turvaaminen. Mobiilitietoliikenneyhteyksien varmistaminen.	Lukiokoulutuksen ja vapaan sivistystyön saatavuus	Vireä maaseutu ja puhtaan energian ratkaisut. Maakunnallinen kansainvälistymisstrategia. Uusien energiamuotojen tuotantolaitosten kiinteistöverotulon tuloutuminen kuntaan. Vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkoston kehittäminen. Luontomatkailun kehittäminen (Linnasaaren kansallispuisto). Maaseudun elinkeinon turvaaminen yrittäjyyden ja huoltovarmuuden näkökulmista. Maatalouslomitukse	Pelastus-, sosiaali- ja terveystalouden palveluiden saatavuuden varmistaminen.	Valtionosuusudistuksessa Etelä-Savon väestöltään ikääntyvät kunnat huomioitava. Rahoituksen saaminen kunnan uusille ja vanhoille tehtäville. Siirtyvien SOTE-kiinteistöjen kirjanpidollisen arvon käsittely.	Saimaan alueen kaivostoiminnan vastainen julistus.

			n laadun ja saatavuuden turvaaminen			
	Fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus	Osaaminen ja koulutus	Elinkeinoelämä ja TKI	Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen	Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen	Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet
Savonlinna	Vt 14 Juva – Savonlinna - Parikkala välin kehittäminen. Kevyen liikenteen väylä Tanhuvaaran Urheiluopistolle. Moinsalmentien 15197 perusparannus. Pyöräily- ja kävelyedellytysten parantaminen valtatie 14 / Kiesitie kohdalla. Rantasalmentien (464) parantaminen. Seututie 474 ja yhdystie 4741 erityisesti Savonrannan taajaman kohdalla. Raideliikenteen kehittäminen välillä Pieksämäki – Savonlinna - Parikkala (toimivaltaisten alueellisten viranomaisten taloudellinen vastuu, ratasiltainvestointi Laitaatsalmeen, raidevälin	Korkeakoulutuksen kehittäminen Savonlinnan mallin mukaisesti (yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen integrointi). Ammatillisen koulutuksen kehittäminen Savonlinnan seutukunnalla (rahoituksen turvaaminen, Samiedun toiminnanohjauskojeiluun mukaan pääseminen).	Teknologiapuisto Nohevan kehittäminen (investointihankkeiden tukeminen). Esitys: Teknologiapuiston innovatiivisille investointihankkeille kohdennetaan EU-rahoituksen lisäksi suoraan valtion rahoitusta	Savonlinnan sairaalan kehittäminen (mahdollistetaan perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta lainsäädännön ja asetusten mahdollistamat toiminnot maksimaalisesti.)		Savonlinnan kansallinen kaupunkipuisto Seutukaupunkipolitiikan kehittäminen (Finnveran rahoituksen takausosuuden nostaminen, alueellisen kuljetustuen tukiprosenttien yhdenmukaistaminen, puhtaan energian siirtymän mahdollistaminen, Suomen akatemian ja Business Finlandin rahoituksen suuntaaminen Itä-Suomeen). Valtion toimintojen kehittäminen Savonlinnassa (velkaneuvontakeskus, Museovirasto, Metsähallitus).

	sähköistäminen, ostoliikenteen jatkaminen). Savonlinnan lentoaseman ja lentoliikenteen kehittäminen (lentoliikenteen ja sen valtion rahoituksen tukeminen, kansainvälisten matkailu- ja charter-lentoyhteyksien laajentaminen). Saaristaisuus (lossien ja lauttojen toiminnan tukeminen).					
	Fyysinen ja digitaalinen saavutettavuus	Osaaminen ja koulutus	Elinkeinoelämä ja TKI	Hyvinvointialueen rahoituksen ja palveluiden turvaaminen	Kuntien aseman ja riittävän rahoituksen varmistaminen	Muut ja kuntakohtaiset edunvalvonnan kohteet
Sulkava	Alemman tieverkon parantaminen (yhdystiet 15169, 15176, 15178 Sulkava – Viljakansaari – Puumala ja seututie 438 Sulkava – Lohilahti – Virmutjoki). Tietoliikenneyhteyksien parantaminen (kuntien omarahoitusosuutta laajakaistahankkeissa pienennettävä).	Korkeakoulutuksen kehittäminen Savonlinnan seudulla (yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen integrointi). Ammattiopisto Samiedun opiskelupaikkojen turvaaminen. Koulutus (pienien lukioiden valtionosuudet säilytettävä, lukioiden erityisen		Hyvinvointialueen rahoitus (valtion tulee turvata hyvinvointialueen rahoitus siten, että myös pienempien kuntien asukkailla on tosiasiallinen mahdollisuus saada tarvitsewansa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lähipalveluina).	Saaristokunta-asema: Saaristolain päivitys ei saa heikentää saaristokuntien rahoitusta. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittäminen.	Sulkavan vankila: Vankilaverkko Etelä-Savossa pidettävä nykyisellään. Itä-Suomen erityiskohtelu uudessa geopoliittisessa tilanteessa: - Maaseudun ja matkailun elinvoimaisuuden edistäminen. - Huoltovarmuuden edistäminen

		koulutustehtävän saantia tuettava).				(Hympyrän harjoitusalue Jukajärvellä) . • Vekaransalmen alueen investointi.
--	--	-------------------------------------	--	--	--	---